

en deze aan zijn afdeling der Aerztekammer ter goedkeuring overleggen; daartoe is hij verplicht ten opzichte van nieuwe of wijzigingen in reeds bestaande overeenkomsten, terwijl op verlangen van drie collega's ook reeds bestaande overeenkomsten aan de goedkeuring der Aerztekammer moet worden onderworpen. Wie daaraan niet voldoet, maakt zich schuldig aan overtreding der „Standesordnung” (*Münch med. Wochenschr.*).

ONBELASTE GENEESKUNDIGEN. — Tot heden hebben in het Turksche rijk de geneeskundigen vrijdom van belasting genoten. Wel heeft men hen eens willen verplichten, een zegel te plakken op ieder recept, maar dit is niet gelukt. De nieuwe koers wil het oude voorrecht der dokters afschaffen. Dit heeft veel verzet uitgelokt, want zij hebben het zeer slecht, en belasting van welken aard ook zou hen geheel arm maken (*Lancet*).

HET PRACTISCHE JAAR IN DUITSCHLAND. — Op verzoek van den Oberpräsident der provincie Brandenburg heeft het bestuur der Aerztekammer Berlin-Brandenburg zijn meening te kennen gegeven over het „praktische jaar”. Het bestuur wenscht dit te verdeelen in 6 maanden werkzaamheid onder toezicht, waarvan telkens 3 maanden door te brengen in een inwendige en een chirurgische afdeling, en 6 maanden *zelfstandige* werkzaamheid, als assistent. Daartoe moeten de ziekenhuizen welke praktikanten kunnen aannemen, zóódanig zijn ingericht, dat zij daar goed kunnen worden voorbereid tot het zelfstandige werk. Voor weinige jaren trouwens werd men terstond na het examen assistent. Het kamerbestuur zou voor het tweede halve jaar ook willen toelaten de particuliere sanatoria onder leiding van een ten minste 10 jaren practizeerend arts, behoudens bezwaar der Aerztekammer. De *Münch. med. Wochenschr.* n°. 16 vindt deze vrijgevigheid bedenkelijk. Verder wenscht het kamerbestuur den praktikant in de eerste zes maanden geen geldelijke vergoeding (wel kost en inwoning) toegekend te zien en in de overige maanden ten hoogste 50 mark per maand. Ook tegen dit voorstel heeft de *Münch. med. Wochenschr.* bezwaar. Zij vereenigt zich echter geheel met het denkbeeld van dr. SPRENGEL (*Deutsche med. Wochenschr.* n°. 13), die wenscht, dat de jonge arts vóórdat hij in de praktijk komt, de techniek der ziekenbehandeling gedurende een jaar leert, *maar slechts in persoonlijk verantwoordelijke verhouding*, dus als assistent. Met het tegenwoordige praktische jaar behelpt men zich slechts, omdat niet alle kandidaten een assistentsplaats kunnen krijgen. Maar voor wie daartoe wèl gelegenheid heeft, is het praktische jaar overbodig, en daarom moet de wet toestaan, dat de jonge arts terstond na het examen assistent wordt, of *anders* het eerste jaar als praktikant doorbrengt. PINKHOF.

INGEZONDEN.

VERZOEKSCHRIFT VAN HET HOOFDBESTUUR DER NED.
MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER GENEESKUNST
INZAKE HET TANDHEELKUNDIG ONDERWIJS.

Namens het hoofdbestuur der Nederlandsche maatschappij tot bevordering der geneeskunst is een door voorzitter en secretaris ondertekend verzoek-

schrift toegezonden aan de leden van de Tweede kamer der Staten-Generaal, waarin „in overweging gegeven wordt de voorgestelde wetswijziging tot reorganisatie van het tandheelkundig onderwijs niet aan te nemen, doch aan de tandheelkunde, zooals die zich thans ontwikkelt, de plaats toe te kennen in de reeks der medische speciale vakken, die haar volkomen toekomst, m. a. w. door alleen hen tot de uitoefening der tandheelkunst toe te laten, die met goed gevolg het artsexamen hebben afgelegd. Mocht evenwel onverhoopt de voorgestelde wetswijziging worden aangenomen, dan acht het hoofdbestuur het dringend noodig, dat althans art. I, waarin voorgesteld wordt in het opschrift en in den considerans van de wet van 25 December 1878 voor het woord: „tandmeester” te lezen het woord: „tandarts”, vervalt en dat in verband daarmee in de voorgestelde artikelen II en III de naam van „tandmeester” worde hersteld”.

Reeds geruimen tijd is over de geheele wereld en sedert jaren ook in Nederland de vraag aan de orde gesteld, op welke wijze het onderwijs in tandheelkunde behoort te worden gewijzigd naar de behoeften van den tegenwoordigen tijd.

De meeningen te dien opzichte zijn in drie kampen verdeeld:

1°. Volledige geneeskundige studie gevolgd door speciale tandheelkundige opleiding.

2°. Volledige geneeskundige studie tot en met het tweede natuurkundig of daarmee gelijkstaand candidaatsexamen, gevolgd door speciale tandheelkundige vakstudie.

3°. Beperkte geneeskundige voorstudie, vermengd met praktische lessen en gevolgd door de praktische tandheelkundige opleiding.

De eerste meening wordt in ons land alleen voorgestaan door *een deel* van de uit 12 leden bestaande mond- en tandheelkundige vereeniging. De tweede door de meerderheid van de in 1906 door den minister van binnenlandsche zaken ingestelde commissie tot het voorbereiden van voorstellen tot reorganisatie van het tandheelkundig onderwijs te Utrecht en door de geneeskundige faculteiten van Utrecht en Leiden. Terwijl de derde meening wordt voorgestaan door de geneeskundige faculteiten te Amsterdam en te Groningen, door de overgrootste meerderheid van de tandheelkundigen in Nederland en door de op tandheelkundig onderwijsgebied als gezaghebbend erkende Fédération Dentaire Internationale. De gronden, waarop deze laatste meening berust, zijn op uitnemende wijze geschetst door prof. BURGER in dit *Tijdschrift* (jaargang 1907, I blz., 397 en 457), terwijl ik zelf in twee artikelen in het *Tijdschrift voor Tandheelkunde* (jaargang XII afl. 6 en jaargang XIII afl. 4) de gronden tegen een volledige geneeskundige opleiding heb bijeengezamd.

De minister van binnenlandsche zaken heeft na ernstige overweging het door de overgrootste meerderheid voorgestane stelsel gekozen en in een wetsontwerp belichaamd.

En nu komt plotseling het Hoofdbestuur onzer Maatschappij aan de Volksvertegenwoordiging een meening aanprijzen, die door zoo goed als niemand verdedigd is.

De beweegredenen daartoe behooren, dat zal ieder moeten toegeven, wel zeer gewichtig te zijn.

Welke zijn die?

1°. „De redenen, die geleid hebben tot de noodwet van 25 December 1878 zijn vervallen. Het gebrek aan artsen, die zich aan de tand- en mondheeskunde willen wijden, bestaat niet meer”. Dit is geheel onjuist. Die redenen bestaan integendeel nog steeds, ja, in nog sterkere mate dan toen, omdat thans veel meer dan vroeger door een veel breederen kring van lijders de behoefte aan de noodzakelijkheid van tandheelkundige hulp wordt ingezien. Teneinde de meer dan 90 pCt. der menschheid, in meer of mindere mate aan tandziekten lijdende, te helpen is een z66 groot aantal tandheelkundigen noodig, dat er geen sprake van is, dat die allen uit de artsen kunnen worden betrokken.

Alleen zij, die de tandheelkundige hulp bijna uitsluitend zouden willen blijven verstrekt zien aan de meer gegoeden, kunnen deze meening van het hoofdbestuur deelen.

2°. „Dat voor den tandheelkundige zeker niet in mindere mate dan voor de andere bijzondere vakken der geneeskunde geldt, dat niemand er aan zal denken om een afzonderlijke vakopleiding in het leven te roepen zonder een voorafgaande algeheele geneeskundige opleiding”.

Deze uiting van het hoofdbestuur kan ik niet anders verklaren dan door aan te nemen, dat het zich niet de moeite gegeven heeft om na te gaan wat hieromtrent geschreven is. Er zijn integendeel zeer velen en daaronder zeer bevoegden, die goede gronden hebben aangevoerd, waarom de tandheeskunde een bijzondere plaats inneemt in de rij der speciale vakken der geneeskunde en waarom dus de opleiding in dat vak een andere moet zijn.

3°. „Het is meermalen gebleken, dat het gemis aan medische kennis bij den tandmeester noodlottig werd voor den patiënt”. Het hoofdbestuur zou zeer in de war zitten, als de leden van de Tweede Kamer eens kwamen vragen om bewijzen te leveren voor deze stoute bewering.

Ik zal niet ontkennen, dat er wel eens patiënten slecht of onvoldoende geholpen worden door tandartsen, maar ik zou ook zeer gemakkelijk kunnen bewijzen, dat de te geringe vakkennis van sommige artsen, die zich specialisten voor mond- en tandziekten noemen, voor den patiënt onaangename gevolgen gehad heeft. Noodlottig echter wil ik dat niet noemen.

Ziedaar dan de gronden, waarop het hoofdbestuur gemeend heeft een zoo tegen de algemeene meening indruischenden raad aan de volksvertegenwoordiging te moeten geven. Gelukkig behoeven wij ons niet beangst te maken, dat deze poging om voor Nederland de slechtste oplossing eener hervorming van het tandheelkundig onderwijs te verkrijgen, zal slagen. Ik zou dan ook geen vrijheid gevonden hebben zooveel plaatsruimte in dit *Tijdschrift* te vragen, wanneer ik niet meende, dat het nuttig kon zijn een waarschuwend stem te doen hooren tegen zulk een eigenmachtig optreden van het hoofdbestuur. Het kan niet uitblijven of het gezag van onze maatschappij wordt geschaad door een verzoekschrift, dat op zulke losse gronden rust.

Den Haag 16 Mei.

C. VAN DER HOEVEN.